

Μητροπολιτική Όμάδα Έργασίας
Κατηχητικοῦ Έργου
Παιδείας και
Πολιτισμοῦ

■ Ένα πρόβλημα που κανείς δεν θέλει να αγγίξει

Σεξουαλική «αγωγή» μέσω πορνογραφίας Οι επιπτώσεις στα παιδιά

Πριν από ένα μήνα, στην Κόρινθο, ομάδα παιδιών 13-16 ετών φέρεται, ότι επιχειρήσαν να ακινητοποιήσουν μια 14χρονη συμμαθήτριά τους με σκοπό να τη βιάσουν. Την ίδια στιγμή, έξι ανήλικοι, 15-17 ετών, έχουν ο-

δηγηθεί στις φυλακές για την υπόθεση του ομαδικού βιασμού ενός 15χρονου αγοριού στο Ιλιον. Λίγους μήνες νωρίτερα, στη Θέρμη, ένας 18χρονος κατηγορήθηκε από ένα 14χρονο κορίτσι, ότι τη βίασε και τη βιντεοσκόπησε, αποστέλλοντας το υλικό σε τρίτο πρόσωπο.

«**Τα θεωρείτε τυχαία όλα αυτά; Εγώ όχι**», λέει στην «Κ» ο Γιώργος Κορμάς, γιατρός και υπεύθυνος της γραμμής βοήθειας του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου (210-6007686, help-line.gr). Αναφέρεται σε κάτι, στο οποίο κανείς δεν θέλει να αναφερθεί, σε ένα πρόβλημα που κανείς δεν θέλει να αγγίξει. **Στο φαινόμενο της «σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης» των παιδιών μέσα από την πορνογραφία.**

Δεν είναι μόνο οι υποθέσεις που φτάνουν στη Δικαιοσύνη ή φωτίζονται πρόσκαιρα από τα δελτία ειδήσεων. «Παρατηρούμε ότι τα παιδιά έχουν επιθετική σεξουαλική συμπεριφορά», λέει ο ίδιος, αναφερόμενος στις καταγγελίες που υποβάλλονται στη γραμμή βοήθειας. «**Ξέρετε ότι έρχονται έφηβα κορίτσια και μας λένε, ότι τα αγόρια για την πρώτη τους επαφή τους ζητούν να συννευρεθούν ταυτόχρονα με 2-3 φίλους; Αυτό το βλέπουμε συχνά. Είναι τυχαίο ότι τα παιδιά αναρτούν βίντεο στο YouTube με ομαδικές συννευρέσεις στις εκδρομές; Ή ότι**

έχουμε δει παιδιά δημοτικού να ζωγραφίζουν τέτοιες σκηνές».

Όπως λέει, τα παιδιά εκτίθενται σε πορνογραφικό περιεχόμενο από πολύ μικρή ηλικία, ακόμα και κατά λάθος. «Πολλές φορές ψάχνοντας κάτι άλλο – η εξοικείωση με τις μηχανές αναζήτησης και το Ιντερνετ είναι μεγάλη – μπορεί να βρεθούν σε ακατάλληλο σάιτ. Αλλωστε τα παιδιά 3-13 ετών αποτελούν το target group παιδεραστών. Ένας από τους τρόπους προσέγγισής τους είναι να τα εξοικειώσουν με το πορνογραφικό περιεχόμενο».

Όμως οι κίνδυνοι είναι κι άλλοι.

«Καθώς τα παιδιά και οι προέφηβοι δεν έχουν συνήθως αντίστοιχες αναπαραστάσεις, η έκθεση σε τέτοιου είδους περιεχόμενο θα προκαλέσει σύγχυση, άγχος, φόβο, ακόμα και σοκ», λέει στην «Κ» η διδάκτωρ Κλινικής Ψυχολογίας ΕΚΠΑ, Γνωσιακή Συμπεριφοριστική Ψυχοθεραπεύτρια και Θεραπεύτρια Σχημάτων **Ρόζα Λάιους.** «Μπορεί άλλο να είχαν στο μυαλό τους και άλλο να είδαν στο βίντεο».

Η παιδοψυχίατρος-διευθύντρια ΕΣΥ **Ειρήνη Χαραλαμπίδου** στην πολύχρονη εμπειρία της έχει διαπιστώσει, ότι τα παιδιά που εκτίθενται σε πορνογραφικό περιεχόμενο μπορεί να αναπτύξουν μεταξύ άλλων επιθετική συμπεριφορά, παραβατικότητα, αισθήματα άγχους ή ντροπής, ιδέες αναξιότητας, αυτοκτονικό ιδεασμό, διατροφικές διαταραχές, εθισμό στο Διαδίκτυο.

Το καλύτερο φίλτρο συνδημιουργείται από την επικοινωνία με τα νεαρά άτομα

Για τους εφήβους, εξηγεί από την πλευρά της η ψυχολόγος και οικογενειακή θεραπεύτρια **Ιωάννα Γεωργοπούλου,** ο βασικός κίνδυνος είναι η διαστρέβλωση της ιδέας της ερωτικής πράξης. «Σε αυτή την αναπτυξιακή φάση οι αλλαγές για τον έφηβο είναι ραγδαίες τόσο σωματικά όσο και γνωστικά και είναι βασικό να μπορέσει να αποκτήσει υγιές συναισθηματικό υπόβαθρο και να εσωτερικεύσει λειτουργικά μοτίβα έκφρασης της σεξουαλικότητάς του. Οι παραμορφωμένες αντιλήψεις για το σεξ μπορεί να επηρεάσουν τραυματικά τον έφηβο στο πώς αντιλαμβάνεται το σώμα και την εικόνα του, τις σχέσεις με τους άλλους, τον ρόλο που παίρνει σε αυτή την πράξη και να οδηγήσουν μελλοντικά σε ψυχοσεξουαλικές δυσλειτουργίες, αύξηση του άγχους, διαταραχές διάθεσης, αδυναμία σύν-

δεσης με άλλους ανθρώπους, απομόνωση, απόσυρση κ.ά.».

Όπως λέει, «για τους υπό διαμόρφωση εφήβους, η συστηματική έκθεση στην πορνογραφία λειτουργεί σαν διεισδυτική διαφήμιση, της οποίας το προϊόν λαίμαργα θα καταναλώσουν, χωρίς να μπορέσουν να βιώσουν τη σύνδεση και την ικανοποίηση από την ερωτική πράξη. **Κι** έτσι στην ερωτική γλώσσα θα μάθουν να μιλούν με όρους εξουσίας και βίας προς τον εαυτό τους και τον άλλο».

Τη λέξη «διαστρέβλωση» χρησιμοποιεί και η κ. **Λάιους**. «Στους εφήβους, επειδή ήδη έχουν εκτεθεί, θα προκαλέσει διαστρέβλωση στις επιδόσεις, στο πώς εντυπωσιάζουν, πώς εκπλήσσουν το πρόσωπο, με το οποίο συνευρίσκονται. Ενδεχομένως θα προβούν σε σύγκριση του σώματος, του γεννητικού οργάνου, του πώς διεκπεραιώνεται η πράξη».

Τι κάνουμε λοιπόν ως γονείς;

Για τον κ. **Κορμά** πρέπει να γίνει αντιληπτό, ότι η έκθεση ενός παιδιού σε τέτοιου είδους εικόνες αποτελεί **κακοποίηση**. «**Το αναφαίρετο δικαίωμα των παιδιών στην αθωότητα και στην παιδικότητα καταστρατηγείται**. Είναι αδιανόητο να έχουμε στο σπίτι ανοιχτά wifi χωρίς κανένα φίλτρο. Σε αντίστοιχες παρεμβάσεις πρέπει να προχωρήσουν και οι δημόσιοι φορείς, αλλά και οι επιχειρήσεις που διαθέτουν δωρεάν πρόσβαση στο Ίντερνετ. **Ειδάλλως**, αν δεν το βρίσκουν στο σπίτι, μπορεί πολύ απλά να πάνε στην καφετέρια».

Η κ. **Χαραλαμπίδου** συμπληρώνει: «Ο χρόνος χρήσης του Διαδικτύου δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 2 ώρες ημερησίως, ενώ για τα παιδιά απαραίτητη είναι η τοποθέτηση λογισμικού φιλτραρίσματος και η παρακολούθηση παρουσία ενηλίκου σε κοινόχρηστο χώρο. Για τους εφήβους οι γονείς δεν πρέπει να είναι ιδιαίτερα περιοριστικοί, γιατί τα παιδιά θα αρχίσουν να αποκρύπτουν τη διαδικτυακή τους συμπεριφορά. Είναι σημαντικό να πραγματοποιούνται συζητήσεις που να αφορούν το σεξ και τη σεξουαλικότητα, ώστε να οικοδομηθεί ανοιχτή σχέση γονέα – παιδιού. Θα πρέπει να τους επισημάνουν, ότι αυτά που βλέπουν στην πορνογραφία δεν απεικονίζουν τις τυπικές προσωπικές σχέσεις της προσωπικής ζωής. **Και** εάν οι έφηβοι ντρέπονται να μιλήσουν με τους γονείς, να τους ενθαρρύνουν να μιλήσουν με συγγενείς, με τους οποίους αισθάνονται πιο άνετα ή ακόμα και με επαγγελματίες υγείας».

Η Ρόζα Λάιους θεωρεί απαραίτητο η σεξουαλική αγωγή

να ξεκινάει από τους γονείς. «**Να** έχει εγκατασταθεί μια ανοιχτή επικοινωνία για αυτά τα θέματα που δεν λέγονται μόνο μία φορά, αλλά διαρκώς, με τη συζήτηση να εμπλουτίζεται κάθε φορά με νέες πληροφορίες, ανάλογα την ηλικία του παιδιού». Τα ερεθίσματα για να ξεκινήσει η κουβέντα στο σπίτι είναι ανεξάντλητα. Από μια τρυφερή στιγμή ανάμεσα στους γονείς μέχρι μια σκηνή στην τηλεόραση. «**Μας** ενδιαφέρει η πρόληψη, η διασφάλιση υγιούς σεξουαλικής ζωής. Το παιδί να ενημερωθεί για τους τρόπους προφύλαξης, να ξέρει ότι μπορεί να πει όχι, να έχει αυτοεκτίμηση, να νιώθει καλά με τη σεξουαλικότητά του, με το σώμα του».

Μαγικές λύσεις δεν υπάρχουν, σημειώνει η κ. Γεωργοπούλου. **Το καλύτερο φίλτρο προστασίας συνδημιουργείται από την επικοινωνία με τον έφηβο.** «**Στους** εφήβους συχνά περισεύουν τα κηρύγματα από τους ενηλίκους. **Το** ζητούμενο δεν είναι να απαγορεύσουν οι γονείς την πρόσβαση στο πορνογραφικό υλικό, αλλά να δημιουργήσουν τα σωστά κριτήρια στους εφήβους, έτσι ώστε οι ίδιοι να μπορούν να διακρίνουν τους κινδύνους και να απομακρύνονται οικειοθελώς από αυτούς».

Πηγή: <https://www.kathimerini.gr>

